

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie
1.3 Departamentul	Relații Internaționale și Istorie Universală
1.4 Domeniul de studii	Relații internaționale și studii europene
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu/Calificarea	Relații internaționale și studii europene

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Originile civilizației europene: cultură și polis în Grecia Clasică						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS-DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 Din care: curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	3.5 Din care: curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe:					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren:					7
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri:					7
Tutoriat:					3
Examinări:					2
Alte activități:					
3.7 Total de ore de studiu individual	33				
3.8 Total de ore pe semestru	75				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. De curriculum	
4.2. De competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	
5.2. De desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe Profesionale:	<ul style="list-style-type: none"> € înțelegerea noțiunilor de polis, democrație, oligarhie, și a terminologiei derivate din acestea ; € înțelegerea relației dintre gândirea politică și contextul politic și cultural; € înțelegerea mecanismelor de funcționare a statului și a relației stat-societate, aplicate la contextul Greciei clasice. € Înțelegerea relației dintre fomulele politice antice grecești și evoluția politică și culturală a Europei moderne. € interpretarea textelor de filosofie politică; € explicarea sitemelor conceptuale care stau la baza statului în Grecia clasică. € dezvoltarea competenței de analiză a textelor și a gândirii politice; € dezvoltarea capacităților de analiză comparativă a structurilor politice. € Studentul cunoaște și evaluează sursele primare specifice și bibliografia fundamentală € Studentul cunoaște instrumentele de lucru specifice € Studentul cunoaște și înțelege argumentațiile prezentate în bibliografie
Competențe Transversale:	<ul style="list-style-type: none"> € Capacitatea de a înțelege discursuri complexe, interdisciplinare ; capacitatea de a utiliza conținuturi interdisciplinare și de a construi un discurs argumentat pe baza lor.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1.Obiectivul general al disciplinei	€ Familiarizarea studenților cu tipologia structurilor și mecanismelor politice în Greciei clasice.
7.2.Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> € Studenții vor identifica și înțelege rolul civilizației grecești clasice în stabilirea fundamentelor filosofice, politice și culturale ale civilizației europene și occidentale în general; € Cunoașterea principalelor texte de filosofie politică greacă din epoca clasică, a relației acestora în contextul politic și cultural respectiv precum și a influenței lor în istoria gândirii politice europene.

8. Conținuturi

8.1.Curs	Metode de predare	Observații
1. Obiectul cursului. Definiții ale conceptului de polis. Geografie și cronologie. Sursele utilizate.	Prelegere, problematizare	
2. Formele de putere – oligarhiile aristocratice (Corint, Sparta, Atena). Criză agrară și legislații. Solon și reformele soloniene.	Prelegere, dialog, deducție.	
3. Tiraniile. Trăsături generale – Corintul și Kypselizii; Atena și Pisistratizii. Imaginea tiranului.	Prelegere, conversație euristică.	
4. O cultură aristocratică – bunuri; începuturile monedei; modul de viață – oikos, ospitalitate, concursuri, symposion.	Prelegere, problematizare	
5. Epoca clasică – noi instituții la Atena. Reforma lui Clistene – context; definiția și repartizarea	Prelegere, problematizare	

cetățenilor; Areopagul și Heliiaia; Magistraturile; Isonomie, isegorie, ostracism.		
6. Războaiele medice – greci și perși. Cetățile grecești din Asia Mică și cucerirea lydiană; evoluția politică din regiune; dominația persană; liga ioniană; civilizația ioniană (Anaximandru, Anaximene, Xenofan, Heraclit). Originile războaielor medice; Primul război medic – bătălia de la Marathon; Perioada dintre cele două războaie medice; al doilea război medic – Salamina. Consecințele războaielor medice.	Prelegere, conversație euristică.	
7. Hegemonie și democrație – liga de la Delos; symahie – funcționare și aspecte economice. Reforme democratice și personalități politice: Aristide și Temistocle; Efialte, Cimon și Pericles.	Prelegere, dialog, deducție.	
8. Pericles și strălucirea ateniană. Afirmarea puterii ateniene și funcționarea imperiului ateniian. Relațiile între cetățile grecești.	Prelegere, conversație euristică.	
9. Cultură democratică: Acropola ateniană; sanctuare și temple - Parthenonul; rituri, sacrificii, ofrande; Cultele panelenice – Sărbătoarea Marilor Panathenee și Marile Dionysii.	Prelegere, problematizare	
10: Teatrul și nașterea tragediei; teatrul – instituție civică; tragedie și comedie.	Prelegere, conversație euristică.	
11. Viața socială – societate și economie; cetățeni, străini, sclavi; diferențe între sexe și vârstă: femei/bărbați, tineri/bătrâni; ce reprezintă economia pentru greci? Ideea de muncă în antichitatea greacă; diferite activități economice: țărani, artizani, comercianți.	Prelegere, conversație euristică.	
12. Războiul Peloponesiac – origini; perioada dintre războaiele medice și cel peloponesiac, forte combatante; Războiul Arhidamic; Pacea lui Nicias; Cleon, Nicias, Alcibiade; Sfârșitul războiului. Tucidide și războiul peloponesiac.	Prelegere, conversație euristică.	
13. Consecințele războiului peloponesiac; Regimul celor 400; Regimul celor 30 de tirani; Sfârșitul hegemoniilor clasice.	Prelegere, conversație euristică.	
14. Apogeul spartiat; revanșa tebană. La frontierele elenismului: în marea Neagră și Strâmători; în Sicilia și Magna Grecia; în Grecia de nord; cazul Macedoniei.	Prelegere, conversație euristică.	
Bibliografie: Fr. Chamoux, <i>Civilizația greacă în epoca arhaică și clasică</i> , București, 1985. • M. Finley, <i>Lumea lui Odiseu</i> , București, 1968. • J. Ellul, <i>Histoire des Institutions de l'Antiquité</i> , Paris, 1961. • Z. Petre, <i>Civilizația greacă și originile democrației</i> , București, 1993. • Idem, <i>Societatea greacă arhaică și clasică</i> , București, 1994. • A.-M. Buttin, <i>Grecia clasică</i> , (trad. Rom. Lia Decei), București, 2002. • L. Buzoianu, <i>Civilizația greacă în zona vest-pontică și impactul ei asupra lumii autohtone (sec. VII – IV a. Chr.)</i> , Constanța, 2001. • J. P. Vernant, <i>Originile gândirii grecești</i> , București, 1995. • J. P. Vernant, <i>Mit și gândire în Grecia antică: studii de psihologie istorică</i> , București, 1995. • Ed. Will, <i>Le monde Grec et l'Orient</i> , Paris, 1972. • J. Boardman, N. G. L. Hammond, D. M. Lewis & M. Ostwald, <i>The Cambridge Ancient History. Persia, Greece and the Western Mediterranean c. 525 to 479 B. C. vol. IV, 2nd ed</i> , Cambridge University Press, 2008. • Charles W. Fornara & Loren J. Samons, <i>Athens from Cleisthenes to Pericles</i> , University of California Press, 1991. • Cynthia Farrar, <i>The Origins of democratic thinking. The invention of politics in classical Athens</i> , Cambridge University Press, 1988. • David Miles, <i>Tragedy in Athens. Performance space and theatrical meaning</i> , Cambridge University Press, 1997. • Edith Foster, <i>Thucydides, Pericles and Periclean Imperialism</i> , Cambridge University Press, 2010. • Josiah Ober, <i>Democracy and Knowledge. Innovation and Learning in Classical Athens</i> , Princeton		

<p>University Press, 2008.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johann P. Arnason, Kurt A. Raaflaub and Peter Wagner, <i>The Greek Polis and the Invention of Democracy. A Politico-Cultural Transformation and its Interpretations</i>, John Wiley&Sons.Inc Editions, Oxford, 2013. • Sara Forsdyke, <i>Exile, Ostracism and Democracy. The Politics Expulsion in Ancient Greece</i>, Princeton University Press, 2005. • Morris & B. Powel, <i>The Greeks History. Culture and Society</i>, Edinburgh, 2014. • R. Osborne, <i>Greece in the Making (1200 – 478 B. C.)</i>, London-New York, 2009. • P. J. Rhodes, <i>A History of the Classical World (478-323 B. C.)</i>, Oxford, 2006. • A/ W. Lawrence, <i>Greek Arhitecture</i>, Yale University Press, 1996. • Cl. Mossé, <i>Les institutions grécques à l'époque classique</i>, Paris, 2008. 		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. <i>Regimul isonomiei după Clisthene la Atena</i> – magistraturi; cetățeni și participare; ostracismul; puterea discursului în Atena clasică; criticile democrației ateniene și consecințele participării la viața politică.	Prelegere	
2. <i>Războaiele medice și afirmarea puterii ateniene</i> - revolta ioniană	Prelegere, dezbatere.	
3. <i>Pericles și Atena</i> – discursurile și realitățile ateniene ; « strălucirea ateniă » : arhitectură și putere politică : Parthenon, Friza ionică a Parthenonului, Statuia Atenei ; Marile Panathenee – Sărbătoarea închinată Athenei Pallas și cultul zeiței Atena. <i>Viața socială</i> - activități profesionale : meșteșugarii ; comercianții - <i>kapeloi și emporoi</i> ; artizanii ; arhitectul și statutul său ; legile și violența ; discursul politic la Tucidide.	Prelegere, dezbatere.	
4. <i>Teatrul și nașterea tragediei</i> - arhitectura teatrului ; Teatrul lui Dionysos : Atena; tragedia ; mit și tragedie ; măștile teatrului în Grecia antică discursul feminin în tragedia greacă ; tema războiului în tragedia greacă ; Sărbătoarea Marilor Dionysii și cultul lui Dionysos ; imaginar politic în comediile lui Aristofan (<i>Adunarea femeilor, Cavalerii, Broaștele</i>).	Prelegere, dezbatere.	
5. Războiul peloponeziac - Originile războiului ; Conflictul ; Pacea lui Nicias; Sfârșitul războiului ; Consecințele războiului peloponesiac.	Prelegere, dezbatere.	
6. Impactul războiului peloponesiac asupra societății - Expediția « Celor 10 000 » ; Crizele din 411 și 404 ; Procesul lui Socrate ; Oratorii greci.	Dezbatere	
Bibliografie:		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului:

<p>€   Disciplina a fost elaborata in concordanta cu lucrarile din domeniu, publicate in tara si strainatate;</p> <p>€   Unele teme din cadrul cursului cuprind aspecte relevante, ce fac obiectul preocuparilor institutiilor de profil sau al unor conferinte stiintifice internationale, inclusiv dezbateri in cadrul revistelor de circulatie internationala.</p> <p>€   Pentru o adaptare adecvata a cursului, la cerintele angajatorilor din domeniul aferent programului, s-au luat in considerare recomandarile ARACIS</p>
---

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Răspunsurile la examen (evaluarea finală)	Examen final scris	75%
10.5 Seminar/laborator	Contribuții în seminar	Testarea continuă pe parcursul semestrului	25%
10.6. Standard minim de performanță			
€ Parcurgerea unui număr de titluri din bibliografia obligatorie; cunoașterea și operarea cu conceptele și noțiunile de bază utilizate pe parcursul cursului.			

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Semnătura directorului de department

